

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
вський політехнічний інститут імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО

Факультет соціології і права
Кафедра соціології

КАФЕДРАЛЬНИЙ КАТАЛОГ
вбіркових навчальних дисциплін циклу професійної підготовки
освітньої програми «Врегулювання конфліктів та медіація»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
2018 року набору

Ухвалено на засіданні

Вченої ради ФСП

Київ 2020

ВИБІРКОВІ освітні компоненти

1. Комп'ютерний аналіз соціологічної інформації
2. Порівняльні дослідження в соціології
3. Соціологія маскулінності та фемінності
4. Соціологія професійного успіху
5. Соціологія етнічних конфліктів
6. Соціологія цінностей
7. Медіація у врегулюванні конфліктів
8. Соціологія науки і техніки
9. Соціологія інновацій та конфлікту
10. Якісні методи соціологічного дослідження
11. Конфлікт на Донбасі: причини, наслідки, шляхи вирішення
12. Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів

Дисципліна	Комп'ютерний аналіз соціологічної інформації
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Доцент, к.соц.н. Коржов Геннадій Олександрович
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з соціології та/або політології, математичної статистики, обробки та аналізу числової інформації (напр., знання програми Excel).
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • Принципи та алгоритми кількісного аналізу емпіричних даних. • Використання спеціалізованого програмного забезпечення в процесі аналізу соціальної інформації. • Процедури перевірки пояснювальних (каузальних) гіпотез. • Аналіз даних з використанням багатовимірних методів (регресійного, факторного, кластерного, дисперсійного, дискримінантного аналізу тощо). • Підготовка та написання аналітичних текстів (звітів) на основі самостійно проведеного аналізу числових даних. • Графічна презентація результатів аналізу. • Статистична експертиза та змістова інтерпретація отриманих результатів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Вміння знаходити, обробляти та аналізувати інформацію стає життєво необхідною компетентністю для кожного свідомого громадянина та освіченої людини. Розуміти, що стоїть за тими чи іншими цифрами, чи дійсно вони є об'єктивним відображенням соціальних реалій, - завдання, яке має вирішувати кожний, щоб робити правильний вибір, розумно планувати своє життя і не ставати об'єктом цинічних маніпуляцій. Фактично кожному високо кваліфікованому фахівцеві доводиться працювати з великими обсягами різноманітної інформації. На заняттях ви дізнаєтеся, як можна ефективно та із задоволенням здійснювати аналіз кількісних даних, як стати активним і компетентним користувачем соціально значущої інформації, здатним до критичного та творчого сприйняття фактів.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Практичним вмінням та навичкам роботи з різноманітною числовою інформацією, яка характеризує соціальні структури, процеси та явища. Здатності застосовувати спеціалізовані програми для створення власних баз даних і роботи з готовими великими масивами соціальної інформації, які є доступними в Інтернеті. Базовим вмінням і навичкам обробки та аналізу статистичних і соціологічних даних. Здатності критично та творчо працювати з великими масивами інформації, відкривати приховані соціальні зв'язки та закономірності, вмінні окремі факти соціальної реальності побачити крізь призму більш широких соціально-культурних і суспільно-політичних процесів.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти зможуть більш ефективно використовувати розмаїту числову інформацію про різні сфери життя (економічні, фінансові, соціальні, демографічні, політичні процеси, погляди, установки та цінності людей, свідомість та поведінку тих чи інших груп тощо) в своїй професійній діяльності та повсякденному житті. Це сприятиме не тільки більш усвідомленому та креативному використанню інформації, покращенню навичок із її збирання, обробки, перетворення, модифікації, аналізу та інтерпретації, але і отриманню нових компетентностей, які допоможуть впевненіше почуватися на ринку праці. На заняттях ви дізнаєтеся, як можна ефективно та із задоволенням здійснювати

	аналіз кількісних даних, як стати активним і компетентним користувачем соціально значущої інформації, здатним до критичного та творчого сприйняття фактів.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації), лабораторні роботи.
Семестровий контроль	Залік
Дисципліна	Порівняльні дослідження в соціології
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Доцент, к.соц.н. Коржов Геннадій Олександрович
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з соціології та/або політології та/або психології.
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • Компаративний (порівняльний) метод дослідження культур, країн і регіонів. • Різні типи порівняльних досліджень: порівняння безлічі випадків, порівняння декількох випадків і кейс-стаді в порівняльній перспективі. • Методологічні проблеми досягнення еквівалентності даних в порівняльних дослідженнях. • Історико-соціологічні порівняння: сутність та приклади застосування (звичаї та цінності, типи суспільств, демократія і нерівність). • Крос-секційна та лонгітюдна стратегія (дизайн) дослідження. • Приклади класичних порівняльних досліджень: теоретико-методологічне обґрунтування, гіпотези, результати та висновки. Україна на фоні інших суспільств: схоже та відмінне.
Чому це цікаво/треба вивчати	Останнім часом в суспільних науках спостерігається тренд до все більш широкого застосування порівняльного підходу, який надає можливість отримати знання, яке є більш надійним і придатним для широких узагальнень. В умовах глобалізації та посилення взаємозалежності між країнами та народами, потреба в розумінні того, в чому вони схожі, а в чому – відмінні, стає не просто виявом природної людської допитливості, але й життєво необхідним знанням. В рамках запропонованої дисципліни студенти матимуть можливість зрозуміти, яким чином планується та проводиться порівняльне дослідження, які результати дозволяє отримати, як допомагає виявити схоже та відмінне, в чом його можливості та обмеження. Розгляд конкретних порівняльних досліджень на багатоманітні теми продемонструє, наскільки цікавим та плідним є цей напрям наукових пошуків. Студенти дізнаються, що об'єднує українців з іншими країнами та культурами, які цінності та життєві настанови ми поділяємо з представниками європейських країн. Порівняльні дослідження дозволили виявити такі закономірності суспільного життя, які є спільними для багатьох країн, об'єднаних певною моделлю інституційних зв'язків і рівнем розвитку, і водночас не лежать на поверхні, є прихованими.

Чому можна навчитися (результати навчання)	Знанням теоретико-методологічних засад організації та проведення порівняльних досліджень; основних результатів міжнародних порівняльних досліджень за участю України, в тому числі Європейського соціального дослідження, ESS; Світового дослідження цінностей, WVS; Програми міжнародного соціального дослідження, ISSP; практичним вмінням та навичкам роботи з використання порівняльних показників, індикаторів, індексів і рейтингів, а також з вибудовування міжкультурної комунікації.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Засвоївши дану дисципліну, студенти розширять свій науковий світогляд, з більшою увагою та зацікавленістю спостерігатимуть за міжкультурними та міжнаціональними відмінностями, зможуть більш гармонійно вибудовувати взаємини з представниками інших народів. Ці компетентності стануть в нагоді як у повсякденному житті, так і в професійній діяльності. Зокрема, в умовах все більшої відкритості нашого соціуму і зростання мобільності контакти з людьми інших культур стають все частішими та інтенсивнішими, але автоматично не стають більш злагодженими. Праця та навчання в інтернаціональних колективах вимагає більшою толерантності, розуміння образу життя, культури, традицій та цінностей Іншого. Водночас, знайомство з науково обґрунтованими даними та аналітичними моделями сприятиме розвінчанню штучно створюваних чи роздмухуваних відмінностей, наслідком яких часто стають ксенофобія, конфлікти, чи навіть війни та геноцид.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції, практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації), лабораторні роботи.
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Соціологія маскулінності та фемінності
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	3
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Викладач	Доцент, к.філос.н. Коломієць Тетяна Володимирівна
Кафедра	соціології
Вимоги до початку вивчення	Знання з основ історії, філософії, соціології.
Що буде вивчатися	Соціальні стереотипи, роль суспільства у формуванні стереотипів маскулінності (чоловічності) та фемінності (жіночності), прояви маскулінності та фемінності у різних сферах суспільства (культура, політика, право, релігія), чоловічі та жіночі студії, фемінізм.
Чому це цікаво/треба вивчати	Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія маскулінності та фемінності» висвітлює формування стереотипів маскулінності та фемінності, їх вплив на суспільні відносини та надає відповідь на питання: чи варто «боятися» фемінізму.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знання: -основних теорій соціалізації, на основі яких формуються соціальні конструкти маскулінності та фемінності; -сучасних стратегій і тактик конструювання та прояву маскулінності та фемінності в різних сферах суспільного життя; Уміння:

	<p>-знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел стосовно конструювання маскулінності та фемінності;</p> <p>– ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми, пов'язані з реалізацією рівних прав і можливостей чоловіків і жінок у суспільстві;</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія маскулінності та фемінності» дозволить моделювати алгоритми своєї поведінки з урахуванням принципу забезпечення ефективної і повної реалізації прав і можливостей чоловіків та жінок; реалізовувати сучасні стратегії врегулювання соціальних конфліктів, пов'язаних з репрезентаціями і проявами маскулінності та фемінності на всіх рівнях суспільних відносин.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p>Навчальна та робоча програми дисципліни, силабуси, РСО, методичні рекомендації, презентації лекцій.</p>
<p>Форма проведення занять</p>	<p>Лекції, семінарські заняття</p>
<p>Семестровий контроль</p>	<p>Залік</p>

Дисципліна	Соціологія професійного успіху
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	4 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	соціології
Вимоги до початку вивчення	Знання з основ історії, філософії, соціології.
Викладач	Доцент, к.філос.н. Коломієць Тетяна Володимирівна
Що буде вивчатися	Професійна кар'єра, професійний успіх, моделі побудови успішної професійної кар'єри, фріланс як нова форма реалізації професійного успіху, планування професійної кар'єри і професійного успіху.
Чому це цікаво/треба вивчати	Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія професійного успіху» дозволяє більш виважено підійти до процесу працевлаштування, вміти аналізувати і адаптуватися до потреб сучасного ринку праці, успішно вибудувати свій особистісний бренд.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знання: - історичних трансформацій поняття «успіху», «професійного успіху», знання основних факторів, що сприяють професійному успіху; - концептуальних соціологічних підходів, що лежать в основі формування стратегій і тактик професійного успіху та професійної кар'єри; Уміння: - знаходити, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел стосовно професійної самореалізації та професійного успіху; – ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми, пов'язані з професійною самореалізацією;
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Вивчення навчальної дисципліни «Соціологія професійного успіху» дозволить ідентифікувати, формулювати та розв'язувати проблеми, пов'язані з кризами професійної самореалізації; моделювати алгоритми своєї поведінки з урахуванням мінливості ринку праці; використовувати набуті знання в повсякденних соціальних практиках, пов'язаних з досягненням професійного успіху.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, силабус, РСО, методичні рекомендації, презентації лекцій.
Форма проведення занять	Лекції, семінарські заняття
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Соціологія етнічних конфліктів
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	3
Обсяг	5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Старший викладач, Василець Ольга Іванівна
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з політології, соціології, філософії, історії, правничих студій, психології, конфліктології, основ демографії, теорій модернізації, нормативних освітніх компонентів циклу загальної підготовки.
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • Сутність міждисциплінарної взаємодії між соціологією, етнологією, конфліктологією та культурною антропологією при використанні їх концептів для вирішення конфліктів у сучасних суспільствах, найбільш небезпечних для сталого розвитку та позначених етнічно. • зміни у ціннісному світі сучасної людини, питання її ідентичності, прогнози щодо соціальної поведінки людини у різних спільнотах. • Безпека у світі різноякісних трансформацій, стрес-рівновага та спроможність до дії, як і утримання від неї • Взаємовпливи раціонального та емоціонального вимірів інтелектуального розвитку, адаптивних та перетворювальних здатностей особи • Ресурсна парадигма у розгляді сучасних форматів існування людського, соціального та культурного капіталів.
Чому це цікаво/треба вивчати	Для того, аби вміти здійснювати критичний аналіз фейкових новин, інформаційних вкидів, використання мови ворожнечі як джерела мотивації до етнічних зіткнень, бо це є шансом для набуття власної суб'єктності та суб'єктності тими, хто є у цьому зацікавленим (for all who need concern). Можливість правдивого бачення зміни політичних режимів як чинника дестабілізації суспільних структур і рухів: досліджувати і коректувати конфліктні виміри етнічних взаємин.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Прогнозуванню та попередженню зіткнень у форматах керованого хаосу і розповсюдження перетворених форм миротворчої діяльності (прикриття діяльності ТНК і ПВК аж до геноциду включно). Практиці системного критичного мислення, протидії провокаціям з боку популістів та харизматиків, рефлексії щодо причин та наслідків зроблених виборів.
к можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Бути спроможним спиратися на знання історії, теоретико-методологічного підґрунтя та сучасних особливостей способів виокремлення іншого як чужого, і політичної ідентифікації шляхом використання етнічних стереотипів. Усвідомлювати зв'язок власного дискурсу із науковими традиціями та здобутками інтелектуалів інших країн та часів. Уміння аргументовано окреслювати поле дискусій навколо дефініції термінів “етнос”, “нація”, “народ”, “етнічна група”, “етнографічна група”, “етнічна меншина”; поширюючи власну усвідомленість щодо залежності етносоціологічних розвідок і дотичних до них дисциплін, як принципово контекстно конфліктних, від сучасних політичних реалій та боротьби ідеологій.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації).

Семестровий контроль	Залік
Дисципліна	Соціологія цінностей
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5,5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Старший викладач, Василець Ольга Іванівна
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з політології, соціології, філософії, історії, правничих студій, психології, конфліктології, основ демографії, теорій модернізації, нормативних освітніх компонентів циклу загальної підготовки.
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • ціннісний (соціологічний і міждисциплінарний) підхід при аналізі складних соціальних явищ і процесів; • соціальні чинники, що впливають на процес формування та функціонування цінностей в перехідному суспільстві; • соціальні причини та пояснювати соціальні наслідки у дисфункціях мотивуючого потенціалу соціальних цінностей. • здобутки основних положень теорії та практики сучасних принципів та інструментів оцінки і вимірювання ціннісного світовідношення особи та групи; • зміни у ціннісному світі сучасної людини, питання її ідентичності, прогнози щодо соціальної поведінки людини у різних спільнотах.
Чому це цікаво/треба вивчати	Ціннісно-нормативне регулювання соціальних відносин виступає найважливішим чинником функціонування будь-якої соціальної групи, спільноти, колективу, соціальної системи. Не менш важливим є ціннісний чинник в структурі окремої особистості, де він виступає базовим елементом соціальної дії й інтерсуб'єктивності життєдіяльності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Співвідносити декларовані цінності з реальними мотивами діяльності, враховуючи соціальний, культурний, політичний аспекти, а також відрефлексований і неусвідомлюваний рівні розгортання мотивації суб'єктів соціальної дії.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	При онтологічній неможливості свободи вибору людина і суспільство знаходяться у дистресовому стані, а аномія підсилюється турбулентністю соціальних практик. Оволодіння знаннями пропонованого курсу дозволяє працювати із принциповою недосконалістю правничих устроїв та положень, зберігаючи історичний оптимізм як творчу мотивацію, разом із критичним ставленням до табуованості, притаманним відкритим суспільствам, та одночасною повагою до закону.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації).

Семестровий контроль	Залік
-----------------------------	-------

Дисципліна	Медіація у врегулюванні конфліктів
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5 кредити ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Старший викладач Макаренко Дар"я Володимирівна
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з політології, соціології, теорії і практики переговорів, психології конфлікту, теорії і історії врегулювання конфліктів.
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів. • Моделі, стадії та техніки медіації. • Психологія в медіації. • Основні компоненти переговорів, стадії ведення. • Медіація у вирішенні політичних конфліктів. • Конфлікт і медіація. • Перспективи розвитку медіації в Україні.
Чому це цікаво/треба вивчати	На данні час медіація широко використовується у світі. Медіація, як один з видів альтернативного вирішення спорів стає невід'ємною складовою соціальної і правової культури суспільства. Основні принципи медіації такі як, неупередженість, конфіденційність та добровільність дають змогу у процесі вирішення конфлікту прийти к консенсусу з максимальним урахування бажань та вимог конфліктуючих сторін.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Критично оцінювати й переосмислювати накопичений досвід (власний і чужий), аналізувати свою професійну й соціальну діяльність, виявляти соціальну проблематику суспільно-політичних процесів. Виявляти та діагностувати соціальні конфлікти, розробляти комплексну програму профілактики та попередження конфліктів у суспільстві.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти використовуючи принципи та механізми налагодження ефективної комунікації, зможуть попереджати та конструктивно вирішувати соціальні конфлікти на основі сучасних інформаційних та освітніх технологій. За допомогою набутих знань студенти можуть приймати участь у процедурі медіації в якості медіатора.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації, практичні кейси).
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Соціологія науки і техніки
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5 кредитів ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з загальної соціології та історії соціології
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> – наука, техніка, знання в соціологічному контексті – джерела сучасної науки; наука як соціальний інститут і система ідей – соціологія наукового знання: від Куна до “науки постмодерну” – сучасна соціологія науки третього покоління; дебати про “кінець науки” – наука в “дзеркалі” громадської думки
Чому це цікаво/треба вивчати	Соціальні дослідження науки і техніки – це питання і відповіді на тему – як формується «знання», «факти», «об’єктивність» в контексті суспільних практик. Це формування розуміння як наука і техніка впливають на суспільство, і навпаки. І як це досліджувати. І до чого призводить. І як це впливає на політику.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Практичним навичкам аналізу та синтезу щодо науки, техніки та інновацій через огляд соціально-політичних досліджень в царині причин, наслідків та перспектив розвитку науки та техніки, як соціальних практик та інститутів. Розробляти власні рефлексії щодо їх подальшого розвитку, функціонування в суспільстві, поширенні.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти зможуть досліджувати феномени науки і техніки у порівняльно-історичній ретроспективі, вирізняти їх особливості серед інших соціальних інститутів та поведінкових практик. Дані компетентності можуть бути корисними у роботі в дослідницькому секторі, в університетах, аналітичних центрах, міжнародних організаціях, технологічних компаніях тощо.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи).
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Соціологія інновацій та конфлікту
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5 кредитів ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Старший викладач, к.політ.н, Якубін Олексій Леонідович
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з загальної соціології та історії соціології
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> - типологія інновацій - соціологічні підходи до вивчення інновацій - інноваційний процес; інноваційні системи - хто такий інноватор? Соціологічні концептуалізації - інноваційні стратегії
Чому це цікаво/треба вивчати	Інновації часто сприймаються, як суто технологічний момент. Але в першу чергу – поширення чогось нового – це поширення не у «вакуумі», а в суспільстві. Соціальний характер інновацій раніше часто ігнорувався. Цей курс буде виправляти ці лакуни. Він зосередиться на теоретичному і методологічному вивченні поширення інновацій, в тому числі як процесі конфлікту між «старим» і «новим», на їх різноманітних формах та типологіях.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Теоретико-методологічні інструменти аналізу створення, функціонування, поширення інновацій – від розуміння процесів дифузії, її циклічності, інституційних розбудови, соціального підприємництва, акторно-мережевого підходу і закінчуючи процесами перемовин для вирішення конфліктів, як інновативного процесу.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти володітимуть методологічними компетентностями у виявленні інновацій, як технологічних, так і соціальних. Вмітимуть розуміти інновативні процеси, як конфліктні, але водночас і кооперативні. Набуті знання можуть бути корисними для формування пропозицій, дизайну поширення окремих інновацій, проведення перемовин, прогнозування розвитку цих процесів, сприянню інститутобудівництву.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи).
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Якісні методи соціологічного дослідження
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5 кредитів ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Старший викладач, к.політ.н, Якубін Олексій Леонідович
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з загальної соціології та історії соціології
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> - проектування якісного дослідження - основні методи аналізу тексту та дискурсу - інтерпретація даних обґрунтованою теорією - етнографічний підхід в якісних дослідженнях - опис в якісних дослідженнях - інституційний аналіз - презентація результатів якісного дослідження
Чому це цікаво/треба вивчати	Якісна методологія соціальних досліджень – це можливість розуміння, як збирати дані, та їх аналізувати не завжди спираючись на «цифру». А відштовхуючись від «змістів». Це дисципліна, яка буде формувати не лише вміння застосовувати методи, але й дослідницьку культуру у студента. Методологічну уяву. Розуміння як поєднувати якісні методи разом с кількісними, і як вибудовувати власне дослідження, його дизайн.
Чому можна навчитися (результати навчання)	В фокусі вивчення буде знаходитися арсенал ключових методів, технік та процедур якісних соціальних досліджень. Від розбирання самих дослідницьких інструментів, до їх використання у пілотних дослідженнях, а також вмінь їх поширити.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти володітимуть підходами, методами, техніками якісних соціологічних досліджень в достатньому обсязі для розуміння вже існуючих досліджень, рефлексії щодо них, так і для планування дизайну, презентації власних дослідницьких проектах. Ці компетентності будуть корисними в дослідницьких , маркетингових компаніях, в державному секторі, сфері громадських і міжнародних організацій, політичних та медійних проектах тощо.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи).
Семестровий контроль	Залік

Дисципліна	Конфлікт на Донбасі: причини, наслідки, шляхи вирішення
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5 кредитів ЄКТС
Мова викладання	Українська
Кафедра	Соціології ФСП
Викладач	Доцент, к.соц.н, Єнін Максим Наїмович
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з теорії та історії врегулювання конфліктів
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> • Специфіка Донбасу як регіональної спільноти • Історичні особливості формування етнічної структури Донбасу • Особливості формування регіональної еліти Донбасу • Причини української політичної кризи 2013-2014 рр. та розгортання конфлікту на Донбасі • Геополітичні аспекти конфлікту на Донбасі • Особливості концепту гібридної війни • Домінуючі дискурси гібридної війни на Донбасі • Технології ведення гібридної війни • Інформаційні війни • Політичний та академічний дискурс щодо перспектив врегулювання конфлікту на Донбасі
Чому це цікаво/треба вивчати	Конфлікт на Сході України, за оцінками ООН, є одним з самих драматичних в Європі з часів Другої світової війни. Вивчення конфлікту на Донбасі є дуже цікавим та корисним дослідницьким кейсом для соціологічної освіти в галузі врегулювання конфліктів та медіації, актуальним з огляду на перспективи захисту, збереження та відновлення територіальної цілісності української держави.
Чому можна навчитися (результати навчання)	Практичним навичкам аналізу регіонального конфлікту через огляд соціологічних досліджень в царині причин, наслідків та перспектив вирішення конфлікту на Донбасі, розробляти власні рефлексії щодо геополітичних та внутрішньополітичних аспектів конфлікту, узагальнювати висновки щодо тенденцій і процесів на окупованих територіях у військовій, економічній, енергетичній, політико-інформаційній та екологічній сферах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	Студенти зможуть досліджувати поточний регіональний конфлікт на Донбасі у порівняльно-історичній ретроспективі, вирізняти його особливості серед інших збройних конфліктів в Європі, оцінювати причини на суспільні наслідки політичних та академічних дискурсів, що точаться навколо нього. Дані компетентності можуть бути корисними у роботі в міжнародних правозахисних, гуманітарних організаціях, фондах, політичних партіях тощо.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, електронний конспект лекцій, презентації лекцій та практичних занять.
Форма проведення занять	Лекції та практичні заняття (дискусії, публічні виступи, презентації).
Семестровий контроль	Екзамен

Дисципліна	Моніторинг та оцінювання соціальних програм і проектів
Рівень ВО	Перший (бакалаврський)
Курс	4
Обсяг	5,5 кредитів ЄКТС
Мова викладання	Українська
Викладач	Доцент, к.соц.н, Пиголенко Ігор Вікторович
Кафедра	Соціології ФСП
Вимоги до початку вивчення	Базові знання з загальної соціології та/або з основ менеджменту
Що буде вивчатися	<ul style="list-style-type: none"> – Моніторинг та особливості його проведення. – Формування індикаторів, їх роль та значення в процесі моніторингу. – Збір даних, необхідних для оцінювання програм та проектів. – Теорія змін та її основні складові. – Основні підходи до оцінювання. – Розробка технічного завдання на проведення оцінювання. – Аналіз та інтерпретація даних в оцінюванні. – Використання моніторингу та оцінювання.
Чому це цікаво/треба вивчати	Щоб зрозуміти особливості проведення моніторингу та оцінювання в соціальних програмах та проектах.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<ul style="list-style-type: none"> – Знання основних понять та визначень у сфері моніторингу і оцінки. – Знання особливостей проведення моніторингу та оцінки. – Знання з формування індикаторів, їх ролі та значення в процесі моніторингу. – Знання та аналіз даних необхідних для оцінювання програм та проектів. – Знання теорії змін та її основних складових. – Вміння розробляти технічне завдання на проведення оцінювання. – Знання основних вимог до кваліфікації фахівця з оцінювання. – Знання методів збору та використання інформації. – Знання з аналізу та інтерпретації даних в оцінюванні. – Знання особливостей проведення моніторингу та оцінювання в соціальних програмах та проектах.
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<ul style="list-style-type: none"> – Застосовувати основні підходи до проведення моніторингу та оцінювання соціальних програм та проектів. – Аналізувати набори даних, здійснювати триангуляцію. – Знати засади успішного використання моніторингу та оцінювання при реалізації програм/проектів. – Здатність здійснювати аналіз та інтерпретацію даних. – Здійснювати моніторинг та оцінювання соціальних програм та проектів.
Інформаційне забезпечення	Навчальна та робоча програми дисципліни, РСО, навчальний посібник.
Форма проведення занять	Лекції, семінари, дискусії, імітаційні вправи

Семестровий контроль	Залік
---------------------------------	-------